

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRE – 30.07.2009, št. 13/2009
www.cipra.org/alpmedia

Zgledno varstvo Alp v Spodnji Avstriji

Sredi julija se je začel projekt Krepitev vloge Alpske konvencije v Spodnji Avstriji. Pri izvajanju konvencije Spodnja Avstrija že tri leta spremlja CIPRA Avstrija. S tovrstno zgledno in v prihodnost usmerjeno pobudo si Spodnja Avstrija prizadeva, da bi se uveljavila kot vzorna zvezna dežela na področju, povezanim z Alpsko konvencijo, sploh pa želi v vlogi pionirja oblikovati pobude za nove regionalne projekte za izvajanje konvencije tudi prek avstrijskih državnih meja.

Od l. proti d.: Peter Hasslacher, predsednik CIPRE Avstrija, Marco Onida, generalni sekretar Alpske konvencije, Stephan Pernkopf, član deželne vlade, Josef Pröll, podpredsednik avstrijske zvezne vlade, Gerhard Heilingbrunner, predsednik Krovnega združenja za okolje, in Martin Ploderer, župan mesta Lunz: skupaj za zgledno varstvo Alp.

© NLK, Pfeiffer

objavo publikacij, kar naj bi v Spodnji Avstriji še pospešilo regionalni trajnostni razvoj, pri katerem naj bi v smislu določb Alpske konvencije sodelovalo čim več prebivalcev, istočasno pa bi bil projekt tudi zgled tako v Avstriji kot zunaj nje. Projekt finančno podpirajo Zvezna dežela Spodnja Avstrija, Stalni sekretariat Alpske konvencije in avstrijsko Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo.

Več informacij na:

<http://www.cipra.org/de/CIPRA/cipra-oesterreich/Projekte/projekt-zur-starkung-der-alpenkonvention-in-niederosterreich> (de)

Alpska konvencija je pravnomočna od decembra 2002 dalje. V ospredju Alpske konvencije v vlogi sporazuma vseh alpskih držav in Evropske unije je celovita politika varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora. Skorajda tretjina površine Spodnje Avstrije, to pa je nekaj več kot 6000 kvadratnih kilometrov, leži na območju veljavnosti konvencije. Kar 162 občin v enajstih okrajih ima tako status „alpske občine“.

Možnosti, ki izhajajo iz izvedbenih protokolov Alpske konvencije, bo treba bolj izkoristiti tudi na regionalni ravni, obveznosti iz protokolov pa bo treba v prihodnje v ustrezni obliki vnesti v odločitve na deželni ravni.

Projekt, ki ga skupaj izvajata Spodnja Avstrija in CIPRA Avstrija, med drugim predvideva tudi organiziranje informativnih prireditev in

Vsebina

Stran 1

Zgledno varstvo Alp v Spodnji Avstriji

Stran 2

Resolucija za aktivno gorsko kmetijstvo

Tiha vrnitev risa

Množica filmov o gorah

CO₂-NeuTrAlp:
zmanjševanje emisij CO₂ in
alternativne tehnologije v
prometu

Stran 3

Vodnik o naravi, doživetjih in regiji

Podeljena vorarlberška
nagrada za lesno gradnjo

Raziskovanje posledic
podnebnih sprememb

Manifest za gospodarski
razvoj italijanskih gorskih
območij

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Resolucija za aktivno gorsko kmetijstvo

Na pobudo Bavarske/D je sredi julija sedem alpskih držav in regij na mednarodni konferenci z naslovom Prihodnost hribovskega kmetijstva se tiče nas vseh, ki je potekala v Krünu/D, evropski komisarki Marianni Fischer Boel predalo resolucijo o varstvu hribovskega kmetijstva.

Več na strani 3: Vodnik o naravi, doživetjih in regiji

Kako prepoznati različne oblike ponudbe za doživljanje narave? In v čem se te razlikujejo od številnih drugih ponudb na področju pohodništva in prostočasnih dejavnosti, ki rastejo kot gobe po dežju? Prav ta in mnoga druga vprašanja postavlja v središče pozornosti novi vodnik z naslovom „Narava | doživetje | regija“, ki ga je izdala organizacija Naturfreunde Internationale.

Resolucija za aktivno gorsko kmetijstvo

Na pobudo Bavarske/D je sredi julija sedem alpskih držav in regij na mednarodni konferenci z naslovom Prihodnost hribovskega kmetijstva se tiče nas vseh, ki je potekala v Krünu/D, evropski komisarki Marianni Fischer Boel predalo resolucijo o varstvu hribovskega kmetijstva.

Resolucija vsebuje celo vrsto predlogov, kako v prihodnje oblikovati evropsko politiko v hribovskem kmetijstvu. Osrednja zahteva je uvedba posebne premije za rejce živali, kar bi pripomoglo k zagotavljanju trajnostnega gospodarjenja s pašnimi površinami. Pomembna zahteva resolucije je tudi povišanje subvencij za investicije, ki – v primerjavi s kmetijstvom v dolinskih legah – upošteva višje stroške hribovskega kmetijstva. Poleg tega resolucija zahteva, da se v evropski raziskovalni program kot posebna ključna točka vnese „hribovsko kmetijstvo“ kot tudi oznaka, varstvo in certificiranje alpskih prehrabnenih specialitet.

Poleg Bavarske so resolucijo podpisali še avstrijski zvezni deželi Tirolska in Vorarlberg ter italijanske pokrajine in dežele Južna Tirolska, Trento, Dolina Aoste in Furlanija-Juljska krajina.

Besedilo resolucije na <http://www.stmelf.bayern.de/agrarpolitik/aktuell/36213/resolution.pdf> (de/it),

Vir: <http://www.konferenz-zukunft-berggebiete.de/> (de/en)

Avtorji resolucije zahtevajo ustrezno ovrednotenje visokih stroškov in različnih storitev, ki jih hribovsko kmetijstvo opravlja za družbo.

© Gesellschaft Ökologische Forschung

Tiha vrnitev risa

Po več kot stoletni odsotnosti se risi počasi vračajo v bavarski alpski prostor, ugotavlja študija WWF. Poleg stabilnih populacij v severozahodnih švicarskih Alpah in na meji med Avstrijo in Slovenijo je sedaj gotovo, da so se risi začeli vračati tudi v avstrijski deželi Vorarlberg in Tirolska. Avstrija, ki je povezava med Švico in Slovenijo, je zlasti pomembna za dolgoročno preživetje risa na celotnem alpskem Alp. "Iz avstrijskega Lechtala je za risa le še nekaj korakov do Allgäuskih Alp", je prepričan Volker Homes, vodja oddelka za varstvo vrst v WWF. Ta sedaj pričakuje, da se bodo risi širili v nemško govoreči del Alp, saj je ta idealen življenjski prostor za največje vrste mačk v Evropi. Osnovni pogoj za njihovo prilagajanje je stalno obveščanje javnosti in komunikacija z vsemi interesnimi skupinami, kar bi pripomoglo k večji strpnosti ljudi in njihovem razumevanju risov.

Več informacij: http://www.wwf.de/presse/details/news/rueckkehr_auf_leisen_pfoten (de).

V WWF so prepričani, da je ris od nemškega alpskega prostora oddaljen le še nekaj korakov.

© H. Pollin/NABU

Množica filmov o gorah

Kar zaradi dveh mednarodnih festivalov gorskega filma bodo v prihodnjih dneh srca navdušenih pohodnikov in obiskovalcev kina bila hitreje: v avstrijskem Sv. Antonu bo od 25. do 29. avgusta 2009 potekal 15. filmski festival in številni filmi, ki bodo prikazani na tem festivalu, so že obšli svet, npr. filmi o krožnem potovanju po ZDA s kajakom in gorskim kolesom, jamskem plezanju v Sloveniji, plezanju v velikih stenah (big wall climbing) v Patagoniji ali telemark smučanju v Avstraliji.

Kakovostni filmi pa se obetajo tudi na 7. festivalu gorskega filma, ki bo v Tegernseeju/D od 21. do 25. oktobra 2009. Žirija se je v predizboru odločila za 162 gorskih filmov, ki so jih na natečaj poslali producenti iz 24 držav. Poleg posebne nagrade, ki jo Nemška planinska zveza podeljuje za izredne dosežke v gorništvu, bodo v letošnji posebni kategoriji Živalski svet v gorah prikazani in nagrajeni najboljši živalski filmi.

Vir in več informacij na <http://www.filmfest-stanton.at> (de), <http://www.bergfilm-festival-tegernsee.de> (de/fr/it/en/es).

CO₂-NeuTrAlp: zmanjševanje emisij CO₂ in alternativne tehnologije v prometu

V začetku septembra 2008 se je pričelo izvajanje projekta »CO₂-NeuTrAlp«, ki poteka v okviru programa Območje Alp. Projekt na temo trajnostne mobilnosti za zmanjševanje izpustov CO₂ povezuje 15 partnerjev iz 5 evropskih držav: eden od teh je tudi Center za razvoj Litija (RCL). Projekt bo trajal 3 leta, njegovi ključni poudarki pa so »zelene« tehnologije, mreže za inovacije, obnovljiva energija in urbano-ruralno partnerstvo. Pilotne aktivnosti bo RCL izvajal na delu območja »Srca Slovenije«, ki se sooča z veliko dnevno migracijo z osebnimi vozili v Ljubljano, nizko stopnjo okoljske osveščenosti ter odsotnost dolgoročne strategije načrtovanja trajnostne mobilnosti na območju. Med predvidenimi rezultati je intermodalni koncept mobilnosti na območju dnevne migracije v Ljubljano iz smeri Litije in Kamnika, prometna študija za Kamnik, študije izvedljivosti za uvajanje možnih prometnih sistemov, kot npr. »car pooling«, in različne akcije za promocijo ter osveščanje javnosti, kot je spletna aplikacija za ponudbo-povpraševanje prostih sedežev v vozilih, postavitev varnih kolesarnic in posodobitev voznih redov javnega prometa.

Vir: RCL, Info: <http://www.co2neutralp.net/> (en)

Vodnik o naravi, doživetjih in regiji

Kako prepoznati različne oblike ponudbe za doživljanje narave? In v čem se te razlikujejo od številnih drugih ponudb na področju pohodništva in prostočasnih dejavnosti, ki rastejo kot gobe po dežju? Prav ta in mnoga druga vprašanja postavlja v središče pozornosti novi vodnik z naslovom „Narava | doživetje | regija“, ki ga je izdala organizacija Naturfreunde Internationale. Projekt sta finančno podprla avstrijsko Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo in Evropska unija, njegov namen pa je spodbuditi predstavnike občin in regij k uveljavljanju ponudb za doživljanje narave, jim zagotavljati ustrezno podporo tudi pri izvajanju in jih posvariti pred morebitnimi napakami.

Pod drobnogledom vodnika so različne ponudbe za doživljanje narave – eden od njih je „zeliščni“ projekt Alchemilla. V biosfernem parku Grosses Walsertal v Avstriji je leta 2006 ponovno zaživel tradicionalno znanje o zeliščih: vse, ki jih zanima to področje, na izletih spremlja 13 poznavalk, jih vodi po zeliščnih vrtovih, na tečajih pa jih seznaja s kulturnimi in divjimi zelišči domače regije.

Vodnik je bil doslej izdan le v nemškem jeziku. Kmalu ga naj bi prevedli tudi v francoski in angleški jezik, dodati pa nameravajo primere, ki so značilne za posamezno državo. Vodnik je objavljen na spletni strani organizacije Naturfreunde Internationale www.nfi.at/leitfaden (de) in si ga je mogoče brezplačno presneti.

Projekt Alchemilla. ponovno odkrivanje tradicionalnega znanja o zeliščih
© Naturfreunde Internationale

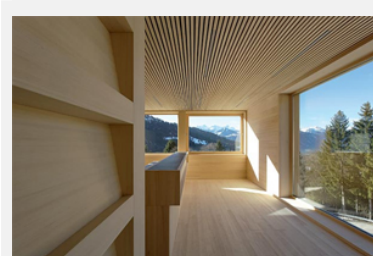
Podeljena vorarlberška nagrada za lesno gradnjo

V začetku julija 2009 je društvo " vorarlberger holzbau_kunst " (pred tem: Skupnost za kakovostno lesno gradnjo Vorarlberg) že osmič zapored podelilo vorarlberško nagrado za lesno gradnjo. Društvo je klasična regionalna veriga ustvarjanja dodane vrednosti, ki združuje vse pomembne deležnike, od lastnikov gozdov do tesarjev. Cilj, ki so si ga zastavili, je krepitev regionalne verige ustvarjanja dodane vrednosti na področju lesne gradnje.

Letošnji zmagovalec v kategoriji Gradnje v javnem sektorju je občinski objekt v avstrijskem St. Geroldu (Grosses Walsertal). Prvo štirinadstropno leseno stavbo v Vorarlbergu so po ekoloških načelih domača podjetja zgradila iz domačega lesa. Poleg tega je to prvi javni objekt, ki je bil certificiran skladno s standardom pasivne gradnje v Vorarlbergu.

Žirija je ocenila 157 prispevkov v različnih kategorijah (enodružinske hiše, večdružinske hiše, obnova/povečanje površine, gradnja poslovno-industrijskih objektov, mešana gradnja, gradnja javnih objektov in projekti gradnje zunaj Vorarlberga).

Viri in več informacij: <http://www.holzbau-kunst.at> (de), <http://stgerold.vol.at/news/tp:meinegemeinde:stgerold/artikel/innovativer-gemeindebau-mit-zentrumsflair/cn/news-20090615-05554052> (de)

Zmagovalec v kategoriji Gradnje v javnem sektorju je občinski urad St. Gerold/A, kjer je iz masivnega lesa celo svetlobni jašek.

© vorarlberger holzbau_kunst

Raziskovanje posledic podnebnih sprememb

Švicarski Zvezni urad za okolje (BAFU) in Švicarski inštitut za raziskovanje gozda, snega in pokrajine (WSL) sta začela izvajati program, v okviru katerega bosta raziskovala posledice podnebnih sprememb na gozd. Program, ki razpolaga s sredstvi v višini 2 mio. CHF, se bo najprej izvajal do leta 2011. Ključna tema so posledice podnebnih sprememb na zmogljivost gozdov. Raziskovala se bodo vprašanja, denimo, o vplivu spremenjenega podnebja na varovalne gozdove in o spreminjanju biotske raznovrstnosti gozdov.

Nov raziskovalni projekt trenutno izvajajo tudi v Trentinu/I, namen projekta (Envirochange project) pa je zagotoviti informacije, ki bi izboljšale razumevanje ranljivosti kmetijstva zaradi podnebnih sprememb v gorskih regijah, kot je npr. Trentino, in oceniti ustrezne prilagoditvene strategije. Končni cilj je ohraniti kakovostno življenje prebivalcev, varovati okolje in biotsko raznovrstnost za prihodnje generacije ter predstaviti zgled za trajnostni razvoj gorskih regij.

Nadaljnje informacije na <http://www.bafu.admin.ch/aktuell/medieninformation/00004/index.html?lang=de&msg-id=28041> (de/en/fr/it), <http://www.envirochange.eu> (en)

Manifest za gospodarski razvoj italijanskih gorskih območij

Italijanska organizacija gorskih občin in podjetij UNCEM je pripravila manifest za razvoj gorskih območij, v katerem zahteva, da se na novo ovrednoti pomen podeželja kot „zelene“ gospodarske lokacije. UNCEM se želi s tem upreti postopnemu opuščanju rabe gorskih območij in manj dostopnega podeželja v zadnjih 50 letih. Manifest so sestavili predstavniki raziskovalnega sektorja in gospodarstva, med njimi tudi predsednik UNCEM Enrico Borghi.

Manifest, ki upošteva pogoje Kjotskega protokola, naj bi pokazal, katere so inovativne strategije novega modela trajnostnega razvoja. Energijska učinkovitost, OVE, okolju prijazne tehnologije, sonaravni in kulturni turizem, ekološko kmetijstvo, nove komunikacijske tehnologije: vse to so dejavnosti, ki jih je mogoče izvajati tudi v gorskem okolju in na podeželju in zaradi katerih bi lahko nastala številna uspešna podjetja in delovna mesta.

Vir: <http://www.uncem.it> (it), <http://www.montagnainsalute.it/on-line/Home/News/articolo1330.html> (it)

O tem in onem

Letna konferenca CIPRE, 17.-19. 9. 2009, Gamprin/FL: bliža se zadnji rok za prijavo

Letošnja letna strokovna konferenca CIPRE bo posvečena mejam rasti in prihodnjim razvojnim možnostim v alpskem prostoru. Za udeležence je pripravljen raznolik program, ki predvideva predavanja, delavnice in strokovne ekskurzije na temo gospodarske rasti in sreče, tj. kakovostnega življenja.

Zadnji rok za prijavo na je 15. avgust 2009. Po tem datumu se bo mogoče prijaviti le, če bo še dovolj mest.

Več informacij in prijavo na spletnem naslovu: http://www.cipra.org/sl/CIPRA/cipra-international/prireditve/strokovne-konference/strokovne-konference/rast-na-vse-kriplje-in-pretege/?set_language=sl (de/fr/it/sl)

Mednarodni natečaj za gorsko fotografijo in gorske filme

Fotografije in filme na temo gora, pokrajine in narave od Lombardijskih Alp do najvišjih vrhov sveta lahko že danes pošljete na mednarodni natečaj za fotografijo in film Orobie Film Festival. Na devetdnevem festivalu v Bergamu v Italiji bodo najboljši prispevki prikazani v treh kategorijah (Lombardijske Alpe, Italijanske pokrajine, Gore sveta). Festival bo potekal od 5. do 13. februarja 2010, zadnji rok za oddajo prispevkov je 30. oktober 2009.

Več informacij na: <http://www.teamitalia.com/2008/schedaevento.asp?eventoID=34> (it/en)

Biosfera – pravo ime za trajnostni razvoj na območju Gottharda

Gorske vetrne elektrarne, hidroelektrarne, veliko turistično središče – vse to so načrtovani projekti, zaradi katerih gotthardski regiji vzdolž švicarskega prometnega koridorja grozi nevarnost, da se bo iz pokrajinsko, zgodovinsko in kulturno pomembne regije hitro spremenila v eno tistih regij, ki ne bo več tako prepoznavna, kot je bila doslej. Diplomsko delo, ki je nastalo na luzernski univerzi, ugotavlja, da je Unescov znak „biosfera“ pravi vzdevek, na podlagi katerega se bo gotthardska regija trajnostno razvijala in sistematično določevala ter spodbujala potencialne za ustvarjanje dodane vrednosti. Izdelavo študije je naročila švicarska fundacija za varstvo pokrajine (Stiftung Landschaftsschutz Schweiz), ki je pred letom dni tudi sprožila idejo o biosferi Sv. Gottharda. Ogledati si jo je mogoče na <http://www.sl-fp.ch/> (de/fr).

Zakaj se ukvarjate s pohodništvom?

Francosko društvo Grande Traversée des Alpes želi skupaj s francoskim pohodniškim društvom in francosko planinsko zvezo odgovoriti na preprosto vprašanje, zakaj se turisti odpravljajo na pohode po gorah in gozdovih, sipinah in puščavah. Ljubitelji pohodništva lahko anketo izpolnijo na www.itinerance-et-tourisme.com (fr/en).

Rezultati ankete bodo predstavljeni na prireditvi Rencontres du tourisme itinérant, ki bo 25. septembra 2009 v francoskem Chambéryju.

Vir: <http://www.enviscope.com/17570-itinerant-tourisme-marche-montagne.html> (fr)

Prireditve

Konferenca: **EUROPARC 2009. Skupna dediščina, skupna prihodnost.**

Strömstad/S, 9.-13. 9. 2009. Jezik: en. Organizira: Zveza EUROPARC.

Več informacij na <http://www.europarc.org/conference-09> (de/fr/en).

Konferenca: **Economic Instruments to Enhance the Conservation and Sustainable Use of Biodiversity.** Benetke/I, 21.-22. 9. 2009. Jezik: en.

Organizirajo: FEEM, Conservation International, DEFRA, Department of Land Economy of Cambridge University, European Investment Bank.

Več informacij na http://www.bioecon.ucl.ac.uk/04_11_ann-conf.htm (en).

Mednarodna konferenca: **Mesto in podeželje v dialogu.** Bad Reichenhall/D, 16.-17. 10. 2009. Jeziki: de/fr/it/sl. Organizirata: Omrežje občin "Povezanost v Alpah", društvo Alpsko mesto leta.

Več informacij na <http://www.alpenallianz.org/de/aktuell/veranstaltungen/2193> (de/fr/it/sl)

IV. mednarodni seminar: **Mountain Tourism in Natura 2000 Areas. Conflict or Opportunity?** Kudowa Zdrój/PL, 22.-25. 10. 2009. Jezik: en. Organizira: Naturfreunde International.

Več informacij na <http://www.passy-mont-blanc.com/voirnews.asp?N=368> (fr).

Strokovni posvet: **UrbanPromo 09 - Energia Sostenibile nelle Città.** Benetke/I, 4.-7. 11. 2009. Jezik: it. Organizira: Istituto Nazionale di Urbanistica.

Več informacij na <http://www.urbanpromo.it/nuovosito/> (it).

Saj ni res, pa je...

... Kako prodati smučišče, ki že več let piše samo rdeče številke, ima več dolgov kot smučarjev, je zastarelo in poleg tega leži tako globoko v švicarski dolini Urserental, da tja komajda zaide kak gost? Njegovi lastniki so zato na spletni avkcijski platformi objavili oglas z naslovom: Prodamo smučišče Winterhorn. Stanje: rabljeno. Cena: 250.000 CHF. Ponudbo si je ogledalo več kot 55.000 spletnih obiskovalcev; ali je šlo za potencialne kupce, pustimo zaenkrat v nemar. Gotovo je, da je marsikateri od spletnih deskarjev sanjal o zimski pravljici, uživanju na snegu na zasebnem smučišču. A takih koncesij lastnica zemljišč, korporacija Ursern, ne podeljuje. Tu še tako majhen denar ne pomaga ...

Vir: <http://www.spiegel.de/wirtschaft/0,1518,637137,00.html> (de)